

УКРАЇНА
ВИЩА РАДА ЮСТИЦІЇ
РІШЕННЯ

26 листопада 2013 року

Київ

№ 1272/0/15-13

Про внесення Президентіві України подання про звільнення Нікушина В.В. з посади судді Києво-Святошинського районного суду Київської області за порушення присяги

Вища рада юстиції, розглянувши пропозицію члена Вищої ради юстиції від 03 березня 2013 року про внесення подання про звільнення Нікушина Віталія Вікторовича з посади судді Києво-Святошинського районного суду Київської області за порушення присяги, внесеної за результатами перевірки відомостей, викладених у зверненні в.о. Голови Національного банку України Соркіна І.В. від 21 листопада 2012 року, висновок секції з питань призначення суддів на посади та звільнення їх з посад від 19 листопада 2013 року,

встановила:

Нікушин Віталій Вікторович Указом Президента України від 14 лютого 2011 року № 209/2011 призначений строком на п'ять років суддею Києво-Святошинського районного суду Київської області. Стаж роботи на посаді судді складає більше 2 років, характеризується позитивно.

До Вищої ради юстиції 23 листопада 2012 року надійшло звернення в.о. Голови Національного банку України Соркіна І.В. від 21 листопада 2012 року щодо дій суддів Києво-Святошинського районного суду Київської області Волчка А.Я. та Нікушина В.В., апеляційного суду Київської області Мережко М.В., Оношко Г.М., Гуля В.В. та Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ Маляренка А.В., Матвєєвої О.А., Писаної Т.О. за порушення присяги при розгляді справи за позовом відкритого акціонерного товариства «Бахмацьке хлібоприймальне підприємство» (далі ВАТ «Бахмацьке ХПП»), сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Старт» (далі – СТОВ «Старт») (далі – боржники) до фермерського господарства «Мічуріна», сільськогосподарського товариства торгово-комерційне виробниче підприємство «Світанок», приватного сільськогосподарського товариства «Дмитрівський хліб», фермерського господарства «Булах Василь Миколайович», ОСОБА_1, ОСОБА_2, ОСОБА_3, ОСОБА_4, ОСОБА_5, ОСОБА_6, ОСОБА_7, ОСОБА_8, ОСОБА_9, ОСОБА_10 (далі – 14

поручителів), третя особа – публічне акціонерне товариство «Акціонерний банк «Синтез» (далі – ПАТ «АБ «Синтез»)), про стягнення заборгованості; а також при розгляді заяв 14 поручителів про визнання такими, що не підлягають виконанню, виконавчих листів від 18 листопада 2009 року № 2-2963/09 та від 18 листопада 2009 року № 2-2990/09 у частині стягнення з них заборгованості та щодо вжиття судом неприпустимих заходів для забезпечення скарг на дії державного виконавця.

Здійснення перевірки відомостей, викладених у вказаному зверненні, доручено члену Вищої ради юстиції.

За результатами перевірки член Вищої ради юстиції 06 березня 2013 року звернувся до Вищої ради юстиції з довідкою-пропозицією від 03 березня 2013 року, в тому числі, про внесення подання про звільнення Нікушина В.В. з посади судді Києво-Святошинського районного суду Київської області за порушення присяги.

На засіданні 19 листопада 2013 року секція Вищої ради юстиції з питань призначення суддів на посади та звільнення їх з посад дійшла висновку рекомендувати Вищій раді юстиції прийняти рішення про внесення подання Президентові України про звільнення Нікушина В.В. з посади судді Києво-Святошинського районного суду Київської області за порушення присяги.

Вивчивши матеріали перевірки, заслухавши доповідача, врахувавши пояснення судді Нікушина В.В., Вища рада юстиції погоджується з пропозицією члена Вищої ради юстиції з огляду на таке.

Встановлено, що спірні правовідносини, які були предметом судового розгляду у Києво-Святошинському районному суді Київської області та у подальшому в апеляційному суді Київської області та Вищому спеціалізованому суді України з розгляду цивільних і кримінальних справ, виникли із договорів кредитної лінії № KLU-23/07-04 та № KLU-24/07-04.

Зазначені договори були укладені 09 листопада 2007 року між ВАТ «Бахмацьке ХПП» та ПАТ «АБ «Синтез» на суму 4 357 000,00 доларів США та між СТОВ «Старт» та ПАТ «АБ «Синтез» на суму 2 523 000,00 доларів США відповідно.

У відповідності до вказаних договорів кредитної лінії між ПАТ «АБ «Синтез» та боржниками 09 листопада 2007 року було укладено по 14 трьохсторонніх договорів поруки до договору кредитної лінії № KLU-23/07-04 та договору кредитної лінії № KLU-24/07-04 відповідно.

Протягом 2007-2010 років між ПАТ «АБ «Синтез» та ВАТ «Бахмацьке ХПП» було укладено 10 додаткових угод до договору кредитної лінії від 09 листопада 2007 року № KLU-23/07-04.

У зв'язку з невиконанням боржниками умов зазначених кредитних договорів ПАТ «АБ «Синтез» звернулося до Києво-Святошинського районного суду Київської області з відповідними позовами про стягнення заборгованості.

21 вересня 2009 року рішенням Києво-Святошинського районного суду Київської області у справі № 2-2963/09 зі СТОВ «Старт» та 14 поручителів стягнуто солідарно на користь ПАТ «АБ «Синтез» суму заборгованості за договором кредитної лінії від 09 листопада 2007 року № KLU-24/07-04. Вказане

рішення суду набрало законної сили. На його підставі було видано виконавчий лист від 18 листопада 2009 року № 2-2963/09.

22 вересня 2009 року рішенням Києво-Святошинського районного суду Київської області у справі № 2-2990/09 із ВАТ «Бахмацьке ХПП» та 14 поручителів стягнуто солідарно на користь ПАТ «АБ «Синтез» суму заборгованості за договором кредитної лінії від 09 листопада 2007 року № KLU-23/07-04. Зазначене рішення також набрало законної сили. На його підставі судом видано виконавчий лист від 18 листопада 2009 року № 2-2990/09.

На підставі виконавчих листів Києво-Святошинського районного суду Київської області від 18 листопада 2009 року про стягнення з боржників та 14 поручителів Державною виконавчою службою України відкриті відповідні виконавчі провадження.

17 квітня 2012 року, звернувшись із позовом до Києво-Святошинського районного суду Київської області, боржники ініціювали стягнення сум власного боргу на користь ПАТ «АБ «Синтез» безпосередньо з поручителів.

18 квітня 2012 року у справі за вказаним позовом відкрито провадження. Розгляд справи призначено на 28 квітня 2012 року.

28 квітня 2012 року до суду надійшла зустрічна позовна заява 14 поручителів до боржників, ПАТ «АБ «Синтез» про визнання договорів поруки припиненими, яку ухвалою від 28 квітня 2012 року об'єднано в одне провадження з первісним позовом боржників.

У судовому засіданні 15 травня 2012 року представником ПАТ «АБ «Синтез» заявлено клопотання про закриття провадження у справі, обґрунтоване тим, що рішеннями Києво-Святошинського районного суду Київської області від 21 та 22 вересня 2009 року за позовом ПАТ «АБ «Синтез» вже стягнуто заборгованість з відповідачів (поручителів) за первісним позовом.

Ухвалою судді від 15 травня 2012 року у задоволенні вказаного клопотання відмовлено.

Крім того, 15 травня 2012 року Києво-Святошинським районним судом Київської області ухвалено рішення по суті позовних вимог, яким у задоволенні первісного та зустрічного позовів відмовлено. В мотивувальній частині рішення зазначено, що відповідні договори поруки є припиненими.

Ухвалою апеляційного суду Київської області від 16 серпня 2012 року апеляційні скарги ПАТ «АБ «Синтез» та НБУ в особі Головного управління НБУ по м. Києву і Київській області відхилено, рішення Києво-Святошинського районного суду Київської області від 15 травня 2012 року залишено без змін.

У подальшому ухвалою Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 17 жовтня 2012 року касаційні скарги ПАТ «АБ «Синтез» та НБУ в особі Головного управління НБУ по м. Києву і Київській області відхилено, рішення Києво-Святошинського районного суду Київської області від 15 травня 2012 року та ухвалу апеляційного суду Київської області від 16 серпня 2012 року залишено без змін.

21 травня 2012 року в порядку виконання судових рішень у цивільних справах № 2-2963/09 та № 2-2990/09 14 поручителів звернулись до суду із

заявами про визнання виконавчих листів такими, що не підлягають виконанню, з посиланням на рішення Києво-Святошинського районного суду Київської області від 15 травня 2012 року.

У судових засіданнях при розгляді заяв про визнання виконавчих листів такими, що не підлягають виконанню, представником заявників до суду надано рішення Києво-Святошинського районного суду Київської області від 15 травня 2012 року з відміткою про набрання ним законної сили станом на 26 травня 2012 року.

Ухвалами Києво-Святошинського районного суду Київської області від 06 та 11 червня 2012 року визнано такими, що не підлягають виконанню, видані Києво-Святошинським районним судом Київської області виконавчі листи від 18 листопада 2009 року в частині стягнення заборгованості солідарно з 14 поручителів (заявників) на користь ПАТ «АБ «Синтез».

Ухвалами апеляційного суду Київської області від 02 жовтня 2012 року зазначені вище ухвали скасовано. Питання на новий розгляд передані до суду першої інстанції. Скасовуючи ухвали, апеляційний суд виходив з того, що на час їх постановлення рішення суду від 15 травня 2012 року ще не набрало законної сили (зазначене рішення було предметом оскарження в межах апеляційного провадження по справі № 22ц-4160/12 в апеляційному суді Київської області за апеляційною скаргою ПАТ «АБ «Синтез», поданою 05 червня 2012 року).

Після повернення з апеляційного суду Київської області справ за заявами 14 поручителів про визнання виконавчих листів № 2-2963/09 та № 2-2990/09 такими, що не підлягають виконанню, їх було передано для нового розгляду судді Нікушину В.В.

Розглянувши зазначені вище заяви, суддя Нікушин В.В. ухвалами від 23 листопада 2012 року задовольнив їх та визнав виконавчі листи від 18 листопада 2009 року № 2-2963/09 та № 2-2990/09 такими, що не підлягають виконанню.

За наслідками розгляду апеляційної скарги ПАТ «АБ «Синтез» на ухвалу Києво-Святошинського районного суду Київської області від 23 листопада 2012 року, якою визнано таким, що не підлягає виконанню, виконавчий лист № 2-2990/09, апеляційним судом Київської області ухвалою від 29 січня 2013 року вказану ухвалу скасовано. При цьому апеляційний суд зазначив, що закон передбачає можливість визнання виконавчого листа таким, що не підлягає виконанню, якщо він виданий компетентним судом і є належним виконавчим документом, однак наявними є обставини, які виключають необхідність проведення виконавчих дій за цим виконавчим документом.

Разом з тим правовідносини, що склались між банком та заявниками з моменту ухвалення рішення про стягнення боргу у 2009 році, не змінювались, тобто не виникло будь-яких обставин, які б свідчили, що з моменту постановлення рішення обов'язок боржника перестав існувати повністю або частково у зв'язку із його припиненням, добровільним виконанням боржником чи іншою особою або з інших причин.

Апеляційним судом також наголошено, що рішення Києво-Святошинського районного суду Київської області від 22 вересня 2009 року є

чинним та у добровільному порядку боржниками не виконано, а тому підлягає виконанню в примусовому порядку.

Таким чином, апеляційний суд дійшов висновку, що ухвала судді Києво-Святошинського районного суду Київської області Нікушина В.В. від 23 листопада 2012 року, якою визнано таким, що не підлягає виконанню, виконавчий лист № 2-2990/09, постановлена з порушеннями вимог статей 14 та 369 ЦПК України.

При цьому вищевказаними ухвалами, постановленими під головуванням судді Нікушина В.В., фактично заблоковано виконання судових рішень, що набрали законної сили у 2009 році та є обов'язковими для виконання.

Крім того, на розгляді судді Києво-Святошинського районного суду Київської області Нікушина В.В. (провадження по справах №№ 4-с-65/2012, 4-с-67/2012) перебували скарги 14 поручителів на дії державних виконавців відділу примусового виконання рішень Департаменту ДВС Міністерства юстиції України ОСОБА_11 та ОСОБА_12, у яких поручителі просили зупинити стягнення з них.

Ухвалами Києво-Святошинського районного суду від 20 липня 2012 року в порядку забезпечення скарг зупинено стягнення за виданими Києво-Святошинським районним судом Київської області виконавчими листами № 2-2990/09 та № 2-2963/09 від 18 листопада 2009 року.

Ухвалами апеляційного суду Київської області від 03 жовтня 2012 року зазначені ухвали скасовані з тих підстав, що судом першої інстанції було неправильно застосовано статті 151 та 152 ЦПК України, що регулюють забезпечення позову, для обґрунтування вжиття заходів забезпечення скарги на дії державного виконавця на стадії виконання рішення, що є порушенням норм цивільного процесуального законодавства.

Вища рада юстиції вважає, що суддя Нікушин В.В. не врахував, що зупинення виконання судового рішення можливе лише в порядку, передбаченому законом (наприклад, шляхом скасування рішення, зупинення виконання касаційним судом у відповідності до частини першої статті 328 ЦПК України), а не шляхом постановлення ухвали суду про забезпечення іншого позову, а також те, що зупинення виконавчого провадження відповідно до статті 38 Закону України «Про виконавче провадження» є виключним повноваженням державного виконавця.

Отже, при розгляді вказаних вище справ за скаргами на дії державного виконавця суддя Нікушин В.В. неправомірно проігнорував зазначені приписи ЦПК України, законів України «Про державну виконавчу службу», «Про виконавче провадження» та Постанови Пленуму Верховного Суду України від 22 грудня 2006 року № 9 «Про практику застосування судами цивільного процесуального законодавства при розгляді заяв про забезпечення позову», відповідно до якої недопустимо забезпечення позову шляхом зупинення виконання судового рішення, що набрало законної сили.

Таким чином, суддя Нікушин В.В., володіючи необхідним рівнем професійної компетентності, проявивши упередженість та несумлінність, задовольнив вимогу скарги на дії державних виконавців у спосіб, не передбачений чинним процесуальним законодавством, що свідчить про

вчинення ним дій, які порочать звання судді і викликають сумнів у його об'єктивності, неупередженості та незалежності, у чесності та непідкупності судових органів.

У своїх поясненнях суддя Києво-Святошинського районного суду Київської області Нікушин В.В. зазначив, що вказані вище справи ним вирішено з дотриманням всіх вимог цивільного судочинства. Також він вказав, що допущені помилки ним було виправлено за наслідками перегляду рішення Києво-Святошинського районного суду Київської області від 15 травня 2012 року за нововиявленими обставинами. Однак такі пояснення судді не спростовують допущених ним порушень.

Відповідно до пункту 4 частини четвертої статті 54 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддя зобов'язаний додержуватися присяги судді.

Згідно зі статтею 55 вказаного Закону суддя присягає об'єктивно, безсторонньо, неупереджено, незалежно та справедливо здійснювати правосуддя, підкоряючись лише закону та керуючись принципом верховенства права, чесно і сумлінно виконувати обов'язки судді, дотримуватися морально-етичних принципів поведінки судді, не вчиняти дій, що порочать звання судді та принижують авторитет судової влади.

Відповідно до положень статті 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції» вчинення суддею дій, що порочать звання судді і можуть викликати сумніви у його об'єктивності, неупередженості та незалежності, у чесності та непідкупності судових органів, є порушенням присяги судді.

Враховуючи вищевикладене, Вища рада юстиції дійшла висновку, що суддя Києво-Святошинського районного суду Київської області Нікушин В.В. при здійсненні судочинства несумлінно та безвідповідально поставився до своїх посадових обов'язків, а допущені ним порушення вимог законодавства викликають сумнів у його об'єктивності та неупередженості, чесності та непідкупності, порочать звання судді та принижують авторитет судової влади, що згідно зі статтею 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції» є порушенням присяги судді.

На підставі викладеного, керуючись статтями 126, 131 Конституції України, статтями 27, 30, 32 Закону України «Про Вищу раду юстиції», підпунктом «а» пункту 7 § 3 глави 2 розділу I, § 2.2 глави 1 розділу II Регламенту Вищої ради юстиції, Вища рада юстиції

вирішила:

внести подання Президентові України про звільнення Нікушина Віталія Вікторовича з посади судді Києво-Святошинського районного суду Київської області за порушення присяги.

Голова Вищої ради юстиції

О.В. Лавринович